

S1. Aşağıdakilerden hangisi “Cihat’ta Öncelik” isimli makalede sayılan cihat çeşitlerinden biri değildir?

- a) Nefis ve hevaya karşı yapılan cihat
- b) İlmî - kültürel cihat
- c) Sosyal – siyâsî cihat
- d) Mali - ekonomik cihat
- e) Askerî – fiili savaş

S2. Fıkıh Âlimlerimiz cihadın sebebi ile ilgili farklı görüşler ileri sürmüşler ve iki gruba ayrılmışlardır.¹

- I- Cihadın (savaşın) sebebi, Müslümanlara savaş açılması ve tecavüzkâr olunmasıdır.
- II- Küfür (inkâr), başlı başına bir savaş sebebi sayılır.

Buna göre hangi mezhepler hangi görüşü benimsemiştir?

- a) I- Hanefiler, Hanbeliler ve Malikiler / II- Şafiiler ile Zahiriler
- b) I- Hanefiler, Şafiiler / II- Malikiler ile Zahiriler
- c) I- Hanbeliler, Malikiler ve Zahiriler / II- Hanefiler, Şafiiler
- d) I- Şafiiler ile Zahiriler / II- Hanefiler, Hanbeliler ve Malikiler
- e) I- Hanefiler, Şafiiler / II- Hanbeliler, Malikiler ve Zahiriler

S3. “Arzularının esiri olmuş ve disipline edilmemiş bir nefsi taşımanın karşılığı; inancı ve samimiyeti göz ardı eden söz ve eylemler, güzel ahlaka dayanmayan şekli dindarlıklar, ilkel gerekçelerle başkalarını ötekileştirme, kibir, çıkar ilişkileri gibi birçok menfi bireysel, sosyal, dinî ve ahlaki travma olarak tebarüz etmektedir.”

Dergimizin bu ayki sayısında yayınlanan bu sözler sizce kime ait olabilir?²

- a) Prof. Dr. Zekeriya GÜLER
- b) Prof. Dr. Ali ERBAŞ
- c) Prof. Dr. Ekrem KELEŞ
- d) Prof. Dr. Orhan ÇEKER
- e) Prof. Dr. H. Kamil YILMAZ

S4. Peygamber Efendimiz (s.a.s.), Kur’an’ı okumamış, bilakis yaşamıştır. Zira müjde içeren bir ayet veya sure okurken “Allahü Ekber”, “Sübhanallah” diye haykırmış, manası dehşet veren ayetler karşısında gözlerinden yaşlar boşalmıştır. Bunun ötesinde Hz. Peygamber (s.a.s.); “Benim saçımı ve sakalımı sureleri ağarttı.” buyurmuştur.

Hangisi Efendimiz (as)’ın saçını sakalını ağartan surelerden **değildir**?

- a) Hud
- b) Vakıa
- c) Nebe
- d) Fetih
- e) Tekvir

S5. Kur’an vahyinin gönderiliş gayesi, insanlığa hidayet etmek; yani ona her konuda doğruyu göstermek suretiyle doğruya yöneltmektir. Bunun tam olarak gerçekleşebilmesi için Kur’an okumanın şu dört aşamayı içermesi gerekir.

Makalede bu dört aşama sayılırken aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?³

- a) Günlük düzenli okuma
- b) Dille düzgün telaffuz
- c) Akılla doğru anlama
- d) Kalple iyice özümseme
- e) Uzuvarla tam olarak uygulama

S6. Kur’an açısından “insanın bilme, anlama, kavrama, özellikle varlık ve olayların hakikatini bilme melekesi” anlamında kullanılan ve insanın diğer varlıklardan farklı olmasını sağlayan unsur nedir?⁴

- a) Kalp
- b) Ruh
- c) Nefis
- d) Akıl
- e) Şuur

S7. İnsanın manevi-ruhani kişiliğini oluşturan boyutunu ifade etmek üzere tasavvufî kültürde daha çok **kalp** terimi kullanılır; ancak diğer üç terime (**akıl, ruh, nefis**) de zaman zaman bu bağlamda yer verilir ve hepsine birden denilir.

Boşluğu hangi kavram ile doldurabiliriz?

- a) Lutf-u ilâhiye
- b) Latife-i rabbaniye
- c) Cevher-i insaniye
- d) Meleke-i rabbaniye
- e) Nimet-i ilahiye

S8. İslam âlimleri, özellikle mutasavvıflar insanların fiillerini bedenî ve kalbin fiilleri olarak ikiye ayırmışlar. Bu ayrımı ifade etmek için kullandıkları iki kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Bedenî ameller – Kalbî ameller
- b) Zahirî ameller - Bâtinî ameller
- c) Fıkîhî ameller - Tasavvufî ameller
- d) İbâdât – Riyâzât
- e) Ef’âl-i ceset – Esrâr-ı kalp

S9. أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوِيَهُ ... الخ

¹ 1. ve 2. Sorular: s. 38-39

² Sayfa 4-5

³ 4. ve 5. Sorular: s. 36-37

⁴ 6, 7, 8. ve 9. Sorular: s. 7-9

Furkan, 43; Câsiye, 23. Ayetlerde geçen yukarıdaki ifadeyi: **“ilah kelimesinin mabut anlamına geldiğini, mabudun da “buyruğuna uyulan” demek olduğunu, buna göre bedenî arzularına uyanların hevalarını ilah edinmiş sayılmaları gerektiğini”** belirten İslam âlimi hangisidir?

- Mâverdi
- Neseî
- Elmahılı
- Gazzâlî
- Ebussuud

S10. İnsan nefsinin sürekli kötülüğe çağıran heva sıfatları pek çoktur. Genelde kabul edilen yaygın görüşe göre onlar yedidir.⁵

Aşağıdaki seçeneklerden hangisinde sayılan bu yedi heva sıfatından birine yer verilmemiştir?

- Kibir/büyüklik taslama, makam tutkusu
- ucup/kendini beğenme, mal sevgisi
- riya/gösteriş, haset/kıskançlık
- gadap/öfke,
- gybet/dedikodu, kizb/yalancılık

S11. Aşağıda bazı kavramların tanımları yapılmıştır.

I- Ruhu asli saflığına erişirmek için onu bedenî, dünyevi, nefsanî niteliklerden birer birer arındırmak.

II- Cehaletten ilme, kötü huylardan ve yerilmiş hasletlerden güzel ahlaka, insanın kendi fani varlığından Hakk'ın varlığına yönelmesidir.

III- Tasavvuf yoluna girmiş, bu uğurda bir irade belirtmiş kimseyi hakikatlerle muhatap olmaya, Allah'a kavuşmaya hazırlayan manevî-ahlakî eğitimidir.⁶

Bu tanımlar hangi kavramlara aittir?

- I- Tezkiye II- Seyir III- Süluk
- I- Tasfiye II- İnâbe III- Tarikat
- I- Tezkiye II- İnâbe III- Süluk
- I- Tevbe II- Seyir III- Tarikat
- I- Tevbe II- İnâbe III- Tarikat

S12. Nefsin mertebeleri:

- 'Nefis, daima kötülüğü emredici, insanlığı kötülüğe sevk edicidir.' (Yusuf, 12/53.)

- 'Nefis, kusurlarından dolayı sahibini kınar, uyarır hâldedir.' (Kıyamet, 75/2.)

- 'Allah'tan aldığı ilhamla ve sıhhatli bilgilerle sahibini bilgilendirir hâldedir.' (Şems, 91/8.)

- 'Hakikatin nuruyla nurlanıp da kalbi saflığa erişmiş hâldedir' (Fecr, 89/27.)

- 'Allah'ın her türlü tecellisini gönül hoşluğu ile kabul edip her şeyiyle O'ndan razı olma hâindedir.' (Fecr, 89/27.)

- 'Allah'ın ahlakı ile ahlaklanma kıvamını elde etmiş, beşerî sıfatlardan sıyrılmış hâldedir.' (Fecr, 89/27.)

Yukarıda nefsin mertebelerinden hangisinin tanımına yer verilmemiştir.

- Nefs-i levvame
- Nefs-i mutmainne
- Nefs-i kâmile
- Nefs-i mühlime
- Nefs-i marziyye

S13. “من عرف نفسه فقد عرف ربه” “Nefsini bilen rabbini bilir.” sözü kime ait olabilir?⁷

- Hadis-i Şerif'tir.
- Hasan-ı Basrî'nin sözüdür.
- Yahya b. Mua'z'ın sözüdür.
- İmam-ı Gazzâlî'nin sözüdür.
- İbn-i Arabî'nin sözüdür.

S14. Mevlana'nın Mesnevi'de: “İnsanoğlu da düşmanını hep dışarıda arar, suçunu yüklenmek istemez ama en büyük düşmanı bünyesindeki nefistir.” sözüyle sonlandırdığı, nefis tezkiyesini anlatmak için kullandığı hikaye hangisidir?⁸

- Hz. İbrahim (as) kıssası
- Hz. Yusuf (as) kıssası
- Mağaradaki üç arkadaş
- Hz. Musa (as) kıssası
- Attarın papağanı

S15. (Hz. Peygamber(sav)'in hadisinde geçen) Fizyolojik olarak yaşlanmaya karşın, kişide ruhi yönden ihtiyarlamayan, bireyin oluş ve erişimin önündeki iki mühim engel nedir?⁹

- Haset ve gybet
- Kin ve gadap (öfke)
- Kibir ve ucub (kendini beğenme)
- Cimrilik ve korkaklık
- Mal edinme arzusu ve tul-i emel

S16. Prof. Dr. Ekrem Demirli, özgürlüğü nasıl tarif etmiştir?¹⁰

- Özgürlük, ferden harici engelleri aşarak kendini gerçekleştirebilmesidir.

⁷ Sayfa: 15-17

⁸ Sayfa: 18-20

⁹ Sayfa: 21-23

¹⁰ Sayfa: 24-29

⁵ Sayfa: 10-11

⁶ 11. ve 12. Sorular: s. 12-14

- b) Özgürlük, kalpteki imanı ibadete çevirip nefsin prangalarından kurtulmaktır.
- c) Özgürlük, tankların karşısında salt bedenle dimdik durabilmektir.
- d) Özgürlük, aklını beşerin emrine vermeksizin vahyin ışığında tefekkür edebilmektir.
- e) Özgürlük, reddedebilmektir, nefsin arzularına karşı durabilmek, direnç gösterebilmektir.

S17. Seçeneklerden hangisi Kur'an-ı Kerim'de gönle dayalı irşat dilinin vasıflandığı nitelemelerden değildir?¹¹

- a) kavl-i şedid
- b) kavl-i ma'ruf
- c) kavl-i kerim
- d) kavl-i meysur
- e) kavl-i leyin

S18. Prof. Dr. Cağfer Karadaş, "uygulamayı öne çıkaran/merkeze alan sünnetin oluşmasında ve yerleşik hâle gelmesindeki aşamalar"dan söz ederken aşağıdakilerden hangisini zikretmez?¹²

- a) Dört Halife
- b) Sahabe
- c) Tâbiîn
- d) Tebe-i Tâbiîn
- e) Muhaddisler

19. Büyük mutasavvıf Muhasibi, riyanın en ağırı olarak aşağıdakilerden hangisini görür?¹³

- a) Allah'a itaat ettiği ve O'ndan sevap beklediği hâlde, (bu itaatiyle) kullara yaranmayı istemek.
- b) Allah için yapılan bir amelin insanlar tarafından da bilinmesini istemek.
- c) Kulun Allah'a itaat ederken Allah'ı değil kulları murat etmesi.
- d) Kişinin, sahip olduğu dünyalıklarla insanlar nazarında mevki elde etme çabası.
- e) Nafile ibadetleri cemiyet içinde ifa etmek.

S20. "Yaptığın ameli ve ilmimi çok ve büyük görmek, görüşünü iyi ve doğru kabul etmektir." şeklinde yapılan tanım hangi kavrama aittir?

- a) Kibir
- b) Ucup
- c) Riya
- d) Gaflet
- e) Haset

S21. Aşağıdakilerden hangisi "Mecid" ism-i celili için söylenemez?¹⁴

- a) Başkalarında normal derecede bulunan tüm güzel niteliklerin hepsinin Allah'ta (cc) en yüksek derecede bulunmasıdır.
- b) Yetkinliğin karşıtı olan her türlü nitelikten münezze, lütuf ve ikramı bol.
- c) Mecid ismindeki ululuk ve yücelik insan ahlakına vakar, şeref ve haysiyet olarak yansır.
- d) Şöhret ve itibar Mecid ism-i celilinin kullardaki tecellisidir.
- e) (Şeref ve şan sahibi anlamında) Kur'an'ın sıfatı olarak da zikredilmiştir.

S22. Aşağıdaki şehirlerden hangisi Malezya'nın başkentidir?¹⁵

- a) Kuala Lumpur
- b) Putrajaya
- c) Klang
- d) Subank Jaya
- e) Johor Bahru

S23. Fransız tarihçi Monteil, İslam coğrafyasındaki Müslüman toplumları beş ayrı başlık altında toplayıp tasnif ederken aşağıdakilerden hangisini zikretmemiştir?

- a) Araplar
- b) Malaylar
- c) Kürtler
- d) Sudanîler
- e) Türkler

S24. İst. Y. İslam Enstitüsü'nün açılışında, din derslerinin ilkokul müfredatına alınmasında, yirmi yıl aranın ardından imam-hatiplerin tekrar açılmasının altında imzası olan ve "Çok dikkatli olalım. Bu okulları doğmadan boğmak istiyorlar, mevcutları kapatmam için Türkiye'nin bütçesi kadar rüşvet teklif ediyorlar." diyen Menderes'in Milli Eğitim Bakanı kimdir?¹⁶

- a) H. Celal Güzel
- b) Turhan Feyzioğlu
- c) Hikmet Uluğbay
- d) Tevfik İleri
- e) Necmettin Erbakan

S25. M. Ali Sarı 8. Sayfaya kadar hafızlığını ilkokul öğretmeninden yapmıştır. Geri kalanını hafız olmayan ihtiyar bir hocadan tamamlamıştır. İlkokul hocasında devam edememe sebebi nedir?¹⁷

- a) İlkokul öğretmeni vefat etmiştir
- b) Ailesi taşındığı için
- c) Öğretmeninini tayini çıktığından
- d) Yediği dayak sebebiyle bırakmıştır
- e) Yasak olduğundan, hocası korkmuştur

¹¹ Sayfa: 30-32

¹² Sayfa: 33-35

¹³ 19. ve 20. Sorular: s. 40-41

¹⁴ Sayfa: 42-43

¹⁵ 22. ve 23. Sorular: s. 44-47

¹⁶ Sayfa: 48-50

¹⁷ Sayfa: 54-57

S26. M. Akif, istiklal mücadelesinde büyük rol oynayan, broşür halinde basılıp halka dağıtılan meşhur vaazını hangi camide vermiştir?¹⁸

- Bursa Ulu Cami
- Samsun Kurşunlu Cami
- Erzurum Ulu Cami
- Ankara Hacı Bayram Cami
- Kastamonu Nasrullah Cami

S27. Aşağıda ismi verilen kitaplardan hangisi Mustafa Kutlu'ya ait değildir?¹⁹

- Akasya ve Mandolin
- Nur
- Katre-i Matem
- İyiler Ölmez
- Kapıları Açmak

S28. “Bilge Kral” kimdir?²⁰

- Napolyon
- Kanuni Sultan Süleyman
- Büyük İskender
- Aliya İzzet Begoviç
- Kral Arthur

S29. İslam'ın ekonomik sistem tasavvurunda hangisinden söz edilemez?²¹

- Aşırı zenginlik kınanmıştır.
- Risksiz veya emeksiz kazanç değerli değildir.
- Sermayeyi yastık altında bulundurmak doğru değildir.
- Sosyal adaleti sağlamak hem bireylerin hem devletin görevidir.
- Mal ve sermayenin belli ellerde toplanması engellenir.

S30. “Aklıselim sahibi Müslümanın kötülük karşısında tavrı nasıl olması gerekir?” sualine hangi cevap verilemez?

- Nefsi müdafaa yapabilir ve misli ile karşılık verebilir.
- Susup tahammül gösterir.
- Sabredip kötülüğe karşılık vermeksizin en güzel biçimde savar.
- Kötülüğe karşılık vermez, sabreder ve onu affeder.
- Kötülüğe iyilik ile karşılık verir.

S31. Mevlana'ya göre insanla şeytan arasındaki farkı ortaya koyan temel konu nedir?²²

- Salah-aslah meselesi

- Husun-kubuh meselesi
- İtaat-isyan meselesi
- İrade hürriyeti meselesi
- Yaratılış hammaddesi meselesi

S32. 1963'e kadar fiilen İngiliz sömürgesi olan, %11,1'i Müslüman, %82,5'i Hristiyan olan Afrika ülkesi hangisidir?²³

- Demokratik Kongo C.
- Kenya
- Zambia
- Güney Afrika C.
- Ruanda

S33. Vicdana en büyük zararı veren nedir?²⁴

- Alışkanlığa dönüşen kötülük ve günah
- Bitip tükenmeyen savaşlar
- Ferdi ve sosyal travmalar
- Bencilik ve ötekileştirme
- Sosyal medya

S34. “Vicdan, Cenâb-ı Hakk'ın kalbimizdeki sesidir.” Sözü kime aittir?

- Muhammed Kutup
- Necip Fazıl Kısakürek
- Nurettin Topçu
- Sezai Karakoç
- Mevlana Celaleddin Rumi

S35. Aşağıdakilerden hangisi çocuklarda dilin kazanılmasını ve gelişimini etkileyen temel faktörlerden değildir?²⁵

- Zihinsel engel
- Sık hastalanma
- Duyusal engel
- Duyusal engel
- Ebeveyn engeli

S36. Resûlullah (sav), kendisine ashabından en çok kimi sevdiği sorulduğunda: “**Âişe'yi.**” diye cevap vermişti. Soruyu soran Amr b. el-Âs şaşkınlıkla “**Erkekleri kastetmiştim.**” diye karşılık verince Allah Resûlü ne buyurmuştu?²⁶

- Âişe'nin babasını.
- Kadınlarınıza karşı en hayırlı olanı.
- Allah ve Rasulünü en çok seveni.
- Kur'an'ı en çok okuyanınızı.
- Allah'tan en çok korkanınızı.

¹⁸ Sayfa: 58-60

¹⁹ Sayfa: 61-63

²⁰ Sayfa: 66-69

²¹ Sayfa: 70-71

²² Sayfa: 74-75

²³ Sayfa: 76-79

²⁴ 33. ve 34. Sorular: Aile Eki, s.4-7

²⁵ Aile Eki, s.13-15

²⁶ Aile Eki, s.44-45

S37. Uzman Psikolog Esra Oras'a göre depresyon ve mutsuzluğa karşı yapılması gereken nedir?²⁷

- Mutluluğun yollarını aramak
- Sık sık Kuran okumak
- Yaşamımızı verimli ve işlevsel kılmak
- Kendimize boş vakit bırakmamak
- Çevremizde pozitif enerji kalkanı oluşturmak

S38. II. Dünya Savaşı'nın kaderini değiştiren, Enigma şifreleme sistemini çözmek için icat edilen makinenin en yaygın sonucu nedir?²⁸

- İHA'ların icadı
- Füze savunma sistemleri
- Atom bombası
- Nükleer silahlar
- Bilgisayar ve akıllı telefonlar

S39. Sezaryen ile normal doğum kıyaslandığında, annenin ölüm riski açısından aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?²⁹

- Sezaryen sonrası anne ölüm riskinin normal doğuma göre üç-dört kat daha düşük görüldüğü
- Sezaryen sonrası anne ölüm riskinin normal doğuma göre üç-dört kat daha yüksek görüldüğü
- Sezaryen sonrası anne ölüm riskinin normal doğumla eşit görüldüğü
- Sezaryen sonrası anne ölüm riskinin bulunmadığı
- Normal doğumda anne ölüm riskinin sezaryenden biraz yüksek olmakla beraber normal doğumun anne ve çocuk açısından daha sağlıklı olduğu

S40. Diyanet Dergisi Aile Eki Söyleşi Köşesi'ne misafir edilen milli futbolcumuzun adı nedir?³⁰

- Deniz Türüç
- Osman Çakmak
- Serdar Gürler
- Mehmet Topal
- Şener Özbayraklı

S41. Travertenlerin oluşumunda hangi bileşiğin etkisinden söz edilebilir?³¹

- Sodyum Klorür
- Kalsiyum Florür
- Sodyum İyodür
- Kalsiyum Karbonat

e) Sodyum Karbonat

S42. “Hz. Âişe (r.a.ha), Zâtü'r-rika Gazvesi ya da Mekke'nin Fethi esnasında gerdanlığı kaybetti.” Bu olayı takiben inen ayet ne ile ilgilidir?³²

- İfk hadisesi
- Teyemmüm
- Cemel Vakası
- Hakem Olayı
- Müdayene

S43. Diyanet Dergisi Aile Eki Alfabe adlı makalede zikredilen, alfabeyi icat eden medeniyet hangisidir?³³

- Ugaritler
- Fenikeliler
- Lidyalılar
- Frigyalılar
- Urartular

S44. “Allahuekber Dağları'ndaki Türk müfrezesini esir alamadım. Bizden çok evvel Allah'larına teslim olmuşlardı. İlk sırada diz çökmüş beş kahraman... Omuz çukurlarına yasladıkları mavzerleri ile nişan almışlar. Tetiğe asılmak üzereler ama asılamamışlar. Kaput yakaları, Tanrı'nın rahmetini o civan delikanlıların yüreklerine akıtılabilmek istercesine semaya dikilmiş kaskatı. Hele bıyıkları, hele hele bıyıkları ve sakalları... Her biri birer fütuhât oku gibi çelik misali. Dinmiş olmasına rağmen şu kahredici tipinin bile örtüp kapatamadığı gözleri, apaçık.”

Sarıkamış şehitlerimiz için söylenen bu sözler kime aittir?³⁴

- Tolstoy
- Ali Fuat Başgil
- İsmet özel
- Cemil Meriç
- Rus General Pietroroviç

Hazırlayan: Alucra İlçe Vaizi

²⁷ Aile Eki, s.16-17

²⁸ Aile Eki, s.22-23

²⁹ Aile Eki, s.24-27

³⁰ Aile Eki, s.34-37

³¹ Aile Eki, s.42-43

³² Aile Eki, s.44-45

³³ Aile Eki, s.50-51

³⁴ Aile Eki, s.54-55